

Päiväys
02.09.2025

Diaarinumero
146/03.04.04.04.20/2023

JULKINEN KUULUTUS

Vaasan hallinto-oikeuden päätös vesilain mukaisessa valitusasiassa

Kuulutuksen julkaisupäivä Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla

2.9.2025

Päätöksen tiedoksisaantipäivä

Hallintolain 62 a §:n 3 momentin mukaan päätöksen tiedoksisaannin katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä julkaisemisajankohdasta.

Päätöksen tiedoksisaantipäivä on **9.9.2025**.

Asia

Vaasan hallinto-oikeuden päätös 2.9.2025 nro 1077/2025, valitus vesitalousasiassa, koskien maa-ainesten ottamista Vuonteen pohjavesialueella, Laukaa.

Luvan hakija

Jyvässeudun Sora Oy

Kuulutuksen ja päätösasiakirjan nähtävilläpito

Tämä kuulutus ja päätösasiakirja pidetään nähtävillä **2.9.2025 – 9.10.2025**

Vaasan hallinto-oikeuden verkkosivuilla osoitteessa:

<https://oikeus.fi/hallinto-oikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/index/hallinto-oikeudenkuulutukset/paatoskuulutukset.html>

Muutoksenhakuohjeet

Ohjeet valituksen tekemiseen löytyvät kuulutetun päätöksen muutoksenhakua koskevasta osasta sekä siihen liitetystä valitusosoituksesta. Valitusaika päättyy **9.10.2025**.

02.09.2025

Dnro 146/03.04.04.04.20/2023

Asia

Valitus vesitalousasiassa

Valittaja ja luvan hakija

Jyväseudun Sora Oy

Päätös, josta valitetaan

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto 22.12.2022, nro 211/2022

Aluehallintovirasto on hylännyt hakemuksen, jolla Jyväseudun Sora Oy on hakenut lupaa maa-ainesten ottoon Vuonteen pohjavesialueella Laukaan kunnassa.

Perusteluja

— —

Hankkeesta saatava hyöty

Aluehallintovirasto katsoo, että hankkeesta koituisi hyötyä hakijalle eli yksityiselle edulle maa-aineksen (354 000 m³ ktr) myynnin kautta. Lisäksi toiminnasta koituisi yksityistä hyötyä toiminnan sijaintikiinteistön omistajalle maa-alueen vuokra- tai myyntitulojen kautta.

Hankkeesta voitaisiin katsoa koituvan pienimuotoista hyötyä yleiselle edulle etenkin hankkeen lähialueella, jossa rakennuskäyttöön soveltuvan maa-aineksen määrä kasvaisi 354 000 m³ ktr.

Hankkeesta aiheutuvat menetykset

Aluehallintovirasto katsoo, että kyseessä on Keski-Suomen vedenhankinnan kannalta erittäin merkittävä pohjavesimuodostuma, jonka suojelu ja sitä kautta hyvän talousveden riittävän saannin ja hyvän laadun turvaaminen on tärkeä intressi.

Hankealueella pohjaveden virtaussuunta on kohti itää-itäkoillista ja alueen pohjavettä purkautuu Lievestuoreenjärveen. Toiminta sijoittuu kokonaisuudessaan pohjaveden muodostumisalueelle ja lähelle harjun ydinosa. Lievestuoreenjärven rantakiinteistöillä on hakemuksen tietojen mukaan käytössä useita talousvesikaivoja. Aluehallintovirasto katsoo, että hakemuksen mukainen maa-ainesten otto voi muuttaa haitallisella tavalla pohjaveden imeytymistä alueella. Hakemuksen mukaan alueella on suunnitteilla tutkimuksia, joissa on tarkoitus selvittää imeytys- ja kaivoalueiden soveltuvuutta tekopohjaveden tuotantoon. Vuonteen 1-luokan pohjavesialueella on käytössä oleva vedenottamo ja useita tekopohjaveden imeytysalueita.

Vesienhoidon tavoitteena pohjavesiesiintymien osalta on niiden käyttö yhdyskunnan talousvetenä tai pohjavesien hyvän tilan saavuttaminen talousvesikäytön kannalta. Vuonteen pohjavesialueella ei ole voimassa olevaa hyväksyttyä pohjavesien suojelusuunnitelmaa.

Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosille 2022–2027 keskeisenä tavoitteena on estää pintavesien ja pohjavesien tilan heikkeneminen sekä pyrkiä kaikkien vesien vähintään hyvään tilaan.

Vesienhoitosuunnitelman mukaan määrällisen ja kemiallisen tilan osalta Vuonteen pohjavesialue on selvityskohde, sillä alueen pohjaveden laadusta tai määrästä ei ole riittävästi tietoa tilan tai riskien arvioimiseksi.

Maa-aineksen ottotoiminta sijoittuu pohjavesialueen muodostumisalueelle, jolle on myös suunnitelmia yhdyskunnan talousvesikäytölle. Maa-aineksen otto lisäisi haitallisten laatu muutosten mahdollisuutta talousvesikäyttöön tarkoitettulle pohjavedelle. Haitallisen muutoksen mahdollisuus on merkittävä yleiselle edulle aiheutuva haitta. Hankkeen toteuttaminen saattaisi siten vaikeuttaa vesienhoitosuunnitelman pohjavettä koskevien tavoitteiden toteutumista.

Maa-ainesten otto on mahdollista sijoittaa muille kuin vedenhankinnan kannalta merkittävälle pohjavesialueelle.

Lisäksi aluehallintovirasto katsoo, että varautuminen ilmastonmuutoksen sekä sen myötä mahdollisesta kuivuudesta aiheutuviin muutoksiin turvaamalla pohjaveden saatavuus tulevaisuudessa on yleisen edun turvaamista.

Aluehallintovirasto katsoo, että uudet, pohjavesiriskejä aiheuttavat toiminnot, kuten maa-ainesten otto, tulisi pääosin ohjata luokiteltujen pohjavesialueiden ulkopuolelle. Vuonteen 1-luokan pohjavesialueella on käytössä oleva vedenottamo ja useita tekopohjaveden imeytysalueita. Tässä tapauksessa ei voida poissulkea tekopohjaveden imeytysalueiden laajentamista suunnitelma-alueille ja niiden läheisyyteen. Aluehallintovirasto katsoo lisäksi, että alueella toteutettava tekopohjaveden imeytystutkimus, mahdollinen pohjaveden tuotanto sekä maa-ainesten otto eivät ole hakemuksessa esitettyjen tietojen pohjalta yhteensovitettavissa vesilain mukaisesti.

Intressivertailu

Aluehallintovirasto on tutkinut asiassa vesilain mukaiset luvan myöntämisen edellytykset. Edellä mainituista syistä johtuen aluehallintovirasto katsoo, että vesilain 3 luvun 4 §:n mukaiset luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty lupahakemuksen osalta, eikä lupaa hankkeelle täten voida myöntää.

Hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty ei ole huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Hanke on voimassa olevan kaavoituksen mukainen, mutta aluehallintovirasto katsoo, että hanke ei täytä vesilain mukaisia luvanmyöntämisedellytyksiä.

Vaatimukset hallinto-oikeudessa

Jyvässeudun Sora Oy on vaatinut ensisijaisesti, että aluehallintoviraston päätös kumotaan, todetaan, että maa-ainesottolupahakemuksen mukainen maa-ainesotto ei ole vesilain 3 luvun 2 §:n mukainen vesitaloushanke eikä maa-ainesottolupahakemuksen hyväksymisen edellytyksenä ole vesilain 3 luvun 4 §:n mukainen lupa vesitaloushankkeelle, ja maa-ainesten ottoa koskeva asia palautetaan Laukaan kunnan lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi.

Valittaja on vaatinut toissijaisesti, että aluehallintoviraston päätös kumotaan ja valittajalle myönnetään haettu vesilain mukainen lupa tai vaihtoehtoisesti vesilain mukaista lupaa koskeva asia palautetaan aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Lisäksi valittaja on vaatinut, että aluehallintovirasto veloitetaan korvaamaan sen oikeudenkäyntikulut hallinto-oikeudessa myöhemmin toimitettavan laskun mukaisesti korkolain 4 §:n 1 momentin mukaisine viivästyskorkoineen kuukauden kuluttua hallinto-oikeuden ratkaisun antamisesta lukien.

Perustelut

Hankealue sijaitsee alueella, jolla on harjoitettu maa-ainesten ottamista jo vuosikymmenten ajan. Hankealue sijoittuu kahdelle kiinteistölle, joista toisella on voimassa oleva maa-ainesten ottolupa ja toisella ottoluvan voimassa olo on päättynyt vuonna 2018. Laukaan kunta on myöntänyt luvat eikä ole edellyttänyt vesilain mukaista lupaa. Vaikka hankkeen ottoalue on suurimmalta osalta uusi, sen välittömässä läheisyydessä on vanhoja ottoalueita. Vuonteenharjun pohjavesialueilla on yhteensä 12 päättynyttä maa-ainesten ottolupaa.

Hankealueella ja sen lähistöllä olevilla vanhoilla maa-ainestenottoalueilla on seurattu alueen pohjaveden korkeutta, virtaamasuuntaa ja laatua. Pohjavesi on vuonna 2020 suoritettua laajan analyysin perusteella hyvälaatua eikä siinä ole todettu haitta-aineita. Alueella toteutettu maa-ainestenotto ei ole heikentänyt hankealueen eikä sen lähistön pohjaveden laatua tai poikkeuksellisesti vaikuttanut pohjaveden korkeuteen. Myöskään Alva-yhtiöt

Oy:n tekopohjavesilaitoksella ei ole havaittu maanoton heikentävän pohjaveden laatua tai määrää.

Hankealue ei ole Alva-yhtiöt Oy:n tekopohjavesilaitoksen imeytysalueella eikä ottamisalue kuulu olemassa olevan pohjavesituotannon lähisuojavaikykkeelle. Hankealue ei sijaitse tekopohjavesilaitoksen pohjaveden muodostumisalueella eikä pohjavedenottamon lähialueella.

Vuonteen pohjavesialueella maanottoalueiden yhteispinta-ala oli vuosina 2010–2011 tehtyjen kartoitusten ja vuonna 2014 valmistuneen ympäristöministeriön selvityksen mukaan yhteensä 41,2 hehtaaria, joka kattaa 4,1 % pohjavesialueen pinta-alasta. Ottaen huomioon, että hanke kohdistuu osittain jo toteutetulle ottoalueelle, hankkeen myötä kokonaisottoalueeksi Vuonteen pohjavesialueella muodostuu 45 hehtaaria, noin 4,5 % pohjavesialueen pinta-alasta. Ympäristöministeriön tutkimuksen (2020) mukaan, mikäli ottamisalueiden yhteispinta-ala ylittää 30 % pohjavesialueen pinta-alasta, ottamisen voidaan arvioida aiheuttavan potentiaalisen riskin pohjavedelle.

Aluehallintovirasto ei ole riittävästi arvioinut sitä, minkä vuoksi se katsoo, että hanke edellyttää vesilain mukaisen luvan, eikä riittävästi perustellut, miksi hanke aiheuttaa pohjavesiesiintymän tilan huononemista tai olennaisesti vähentää tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuutta tai muutoin huonontaa sen käyttökelpoisuutta taikka muulla tavalla aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä. Aluehallintoviraston ratkaisusta ei käy ilmi, mihin tosiasioihin perustuu näkemys, jonka mukaan hanke lisäisi pohjaveden haitallisten laatu muutosten mahdollisuutta ja saattaisi vaikeuttaa vesienhoitosuunnitelman pohjavettä koskevien tavoitteiden toteuttamista. Vesilupahakemuksessa on perustellusti osoitettu, että hanke ei vaaranna pohjaveden laatua pohjaveden ottoalueella maa-aineksen oton aikana eikä sen jälkeen eikä siksi edellytä vesilain mukaista vesilupaa.

Hanke ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua, minkä vuoksi lupa olisi tullut myöntää vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohdan perusteella. Hankkeen kaltaisia vastaavia maa-ainestenottohankkeita on toteutettu Vuonteen pohjavesialueella jo vuosikymmeniä. Hakemus osoittaa, että aiempikaan maa-ainesten ottaminen ei ole aiheuttanut pohjaveden laadun heikentymistä. Laatu on vesienhoitosuunnitelmassa asetettujen tavoitteiden mukainen eli hyvä.

Vedenottomäärien lisäämiseen lähivuosina ei ole osoitettu tarvetta Vuonteen pohjavesialueella eikä Jyväskylän alueella muutoinkaan. Jyväskylän kaupungin vesihuollon kehittämissuunnitelman 2013–2030 mukaan uusille vedenottamoille ei ole tarvetta lähivuosisikymmeninä. Vuonteen tekopohjavesilaitos toimii vajaalla kapasiteetilla. Aluehallintovirasto ei ole ottanut huomioon sitä, ettei alueella ole tosiasiallista tarvetta varautua edes pitkällä aikavälillä kasvattamaan seudullista talousveden tuotantoa. Pelkästään hankkeen väliaikainen vaikutus tutkimusalueella ei voi tässä tilanteessa olla sanottava yleisen tai yksityisen edun loukkaus. Tekopohjaveden tuotannon

osalta kyseessä on vasta tutkimus, jossa selvitetään tekopohjaveden tuotannon mahdollisuuksia alueella. Valittajan hanke ei estä tekopohjaveden tuotantoa alueella maa-ainesten ottotoiminnan päätyttyä. Tekopohjavesikoetointia suunnitellaan parhaillaan myös olemassa olevalle maa-ainesottoalueelle.

Aluehallintovirasto ei ole perustellut, minkä vuoksi se katsoo hankkeesta aiheutuvan haittaa yksityiskäytössä oleville pohjavesikaivoille. Lupahakemuksessa on selvitetty, että heikentävää vaikutusta kaivoille ei ole todettu.

Hanke ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua. Hanke on lainvoimaisen yleiskaavan mukainen. Aluehallintoviraston tekemä intressivertailu on virheellinen. Aluehallintovirasto ei ole ottanut huomioon, että Alva-yhtiöt Oy on yksityinen, voittoa tavoitteleva yritys. Maa-ainekselle on ajankohtainen ja tosiasiallinen tarve hankealueen lähistöllä. Ympäristöministeriön ohjeistuksen mukaan resurssitehokkaassa maa-ainestenotossa tarvittavat maa-ainekset otetaan läheltä käyttökohteita. Hankealueen lähiympäristössä rakennetaan ja Tarvaalantie on korjaustarpeessa lähivuosina. Hiekkavarannot 30 kilometrin säteellä Jyväskylästä ovat todella vähissä.

Alueen soveltuminen tutkimuskäyttöön on kyseenalaista. METLA:n TEMU-tutkimuksesta vuodelta 2003 käy ilmi, että horisontaalinen viipymä, eli virtausaika ja -matka imeytysalueelta vedenottamolle, on tärkein tekijä veden laadun ja raakaveden puhdistumisen kannalta. Alva-yhtiöt Oy:n tutkimussuunnitelma osoittaa, että alueen maasto on tekopohjaveden tuottamiseen huonosti soveltuva, koska imeytymismatkat ovat pieniä, lyhimmillään vain 75 metriä. Lisäksi viipymäajat ovat lyhyet. On kyseenalaista, onko tekopohjaveden imeytys ylipäättään mahdollista näin lyhyellä virtausmatkalla. Alva-yhtiöt Oy on sijoittanut osan suunnitelluista kaivopaikoistaan olemassa olevalle maanottoalueelle, mitä yhtiö itse on pitänyt riskinä tekopohjavedelle. Lisäksi tutkimusalueen maanpinnan taso on jo nyt osittain niin matala, että keinotekoinen pohjavedentason nosto johtaisi tekopohjaveden pinnantason nousuun yli läheisen Lievestuorejärven vedenpinnan korkeustason.

Hanke ja Alva-yhtiöt Oy:n tutkimus eivät ole toisiaan poissulkevia, vaikka niitä ei voida toteuttaa yhtä aikaa suunnitellussa laajuudessa. Intressivertailussa yhteensovittamisen mahdollisuutta ei ole otettu oikealla tavalla huomioon.

Aluehallintovirasto ei ole antanut merkitystä Laukaan kunnan ympäristövalvonnan 27.9.2021 päivätylle lausumalle, jossa on todettu yksityiskaivojen veden laadun olevan hyvä ja määrän riittävä. Lausunnossa on todettu, että toiminnalla ei ole merkittävää vaikutusta Vuonteen vedenottamon toimintaan tai pohjaveden laatuun, ja toiminnan ei muutoinkaan arvioida heikentävän pohjaveden laatua.

Aluehallintovirasto ei ole huomionnut luvan myöntämisen edellytyksiä arvioidessaan sitä, että alueella voimassa olevassa ja lainvoimaisessa

yleiskaavassa Vuonteen pohjavesialueelle on osoitettu alueita maa-ainesten ottamiseen huolimatta siitä, alue on yleiskaavassa tunnistettu tärkeäksi pohjavesialueeksi (luokka I).

ELY-keskus ja Alva-yhtiöt Oy ovat yhteistyössä selvittäneet mahdollisuuksia valmistaa tekopohjavettä Vuonteen pohjavesialueella nykyisen tekopohjavesilaitoksen pohjoispuolella vuonna 2009. ELY-keskus on määrittänyt tämän selvityksen salaiseksi. Tämän selvityksen lisäksi Alva-yhtiöt Oy on käynnistänyt Siilonkankaan vedenhankintaan tähtäävät tarkentavat pohjavesitutkimukset vuonna 2019. Nämä tutkimukset jatkavat vuoden 2009 tutkimuksia. Alva-yhtiöt Oy:n lausumassa aluehallintovirastolle on viitattu vuoden 2019 jatkotutkimuksiin, mutta esitetty ne salattaviksi. Valittaja ei ole pyynnöstään huolimatta saanut perehtyä näihin tutkimuksiin.

Selvityksen ja jatkotutkimuksen salaaminen on merkittävästi hankaloittanut valittajan mahdollisuutta huomioda vesilain mukaisen vesitaloushankkeen edellyttämän luvan vaatimuksia lupahakemuksessaan ja perustellun vastineen antamisessa. Salatut tiedot ovat voineet merkittäväällä tavalla vaikuttaa aluehallintoviraston päätökseen. Hallintolain 31 §:n mukaisesti valittajalle olisi tullut ennen asian ratkaisemista varata tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun. Aluehallintovirasto ei ole toiminut hallintolain 6 §:ssä esitettyjen hallinnon oikeusperiaatteiden mukaisesti, eikä kohdellut valittajaa tasapuolisesti intressivertailua suorittaessaan. Aluehallintovirasto on antanut Alva-yhtiöt Oy:n intressille ratkaisevan merkityksen ilman, että on varannut valittajalle tilaisuuden lausua näistä seikoista.

Valittaja on esittänyt oikeudenkäyntikuluvaatimuksensa perusteena erityisesti sen, että aluehallintovirasto ei ole riittävällä tavalla täyttänyt selvitysvastuutaan luvan edellytyksiä arvioidessaan.

Asian käsittely ja selvittäminen hallinto-oikeudessa

Valituksesta on tiedotettu julkisella kuulutuksella. Tieto kuulutuksesta on julkaistu Laukaan kunnassa.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta on pyydetty lausunto valituksesta. Asianosaisille, joita asia erityisesti koskee, sekä Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualueelle, Laukaan kunnalle, Laukaan kunnan ympäristönsuojelu- ja terveydensuojeluviranomaisille, Suomen ympäristökeskukselle ja Alva-yhtiöt Oy:lle on varattu tilaisuus vastineen antamiseen valituksesta.

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto on todennut lausunnossaan, että sillä ei ole asiaa käsiteltäessä ollut käytössään valituksessa mainittua vuoden 2009 tutkimusraporttia. Alva-yhtiöt Oy:n lausunnon liitteessä 2 esitetty tutkimusraportti on osa tutkimusta, jonka tutkimusraportin ELY-keskus on

salannut julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan perusteella. Se ei ole sisällynyt hakemusasiakirjoihin. Aluehallintovirastolle ei ole tullut asiakirjapyyntöä koskien lausunnon liitettä 2.

Laukaan kunnan lupa- ja valvontalautakunta kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena on esittänyt, että lupaviranomainen ei ole tehnyt asiassa maa-aineslain mukaista päätöstä, vaan maa-aineslupahakemuksen käsittelyä on lykätty vesilain mukaisen lupa-asian käsittelyn ajaksi.

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue on viitannut asiassa aluehallintovirastolle antamiinsa lausuntoihin.

Alva-yhtiöt Oy on esittänyt vastineessaan, että Vuonteen nykyinen tekopohjavesilaitos on Jyväskylän kaupungin päävesilaitos, jossa tuotetaan likimain puolet Jyväskylän kaupungin noin 140 000 asukkaan ja elinkeinoelämän vedentarpeesta. Siilokankaan alue, jolle maa-aineslupahanke kohdistuu, on jo alkuperäisessä laitostekonaisuudessa huomioitu tekopohjavesilaitoksen laajentumisalueeksi, kun Vuonteen tekopohjavesilaitoksen toimintaedellytykset on tarpeen turvata pitkällä aikavälillä. Vuonteen alueelle on rakennettu valmiiksi Siilokankaan alueen tekopohjavedentuotannon edellyttämä raakavedenhankinnan ja vedenkäsittelyn kapasiteetti sekä siirtoyhteydet Jyväskylään, Laukaan kunnan Lievestuoreelle ja muihin taajamiin.

Aluehallintovirasto on myöntänyt 9.9.2022 antamallaan päätöksellä numero 142/2022 tutkimusluvan tekopohjavesitutkimusten suorittamiseen Siilokankaan alueelle. Valituksenalainen ottoalue sijaitsee kokonaisuudessaan Siilokankaan pohjavesitutkimuksissa tutkittujen kaivopaikkojen arvioidulla lähisuojavyöhykkeellä ja suunniteltujen imeytysalueiden kohdalla sekä imeytysalueen ja kaivoalueiden välillä. Suunniteltu maa-ainesten otto sijoittuu suunnitellulle tekopohjavesilaitoksen tuotantoalueelle. Yleiskaavamerkintä ei tee automaattisesti maa-ainesten ottamisesta sallittavaa.

Oikeuskäytäntö on valittajan mainitsemien maa-aineslupien myöntämisen jälkeen muuttunut, eikä aiemmassa lupakäsittelyssä ole otettu huomioon tutkittuja kaivopaikkoja. Vastineessa on viitattu Vaasan hallinto-oikeuden päätökseen numero 1156/2022 sekä korkeimman hallinto-oikeuden ratkaisuihin KHO 16.7.2020 t. 3201, KHO 16.2.2015 t. 409, KHO 17.10.2016 t. 4321, KHO 2020:62 ja KHO 2013:104.

Vesiluvan tarve on ilmeinen, koska toiminta sijoittuu 1. luokan pohjavesialueelle ja tutkittujen kaivojen lähisuojavyöhykkeelle. Toiminnan seurauksena alueelle suunniteltu tekopohjaveden muodostaminen vaikeutuisi olennaisesti tai kävisi mahdottomaksi. Merkittäviä ja jopa toiminnan estäviä haittoja ovat esimerkiksi tekopohjaveden muodostamiselle olennaisen pohjaveden yläpuolisen maakerrospaksuuden oheneminen ja pohjaveden laadun heikkeneminen hiekkamaasta kiihtyvän aineiden liukenemisen takia sekä vahingoista aiheutuvat riskit.

Valittaja ei ole suorittanut alueella pitkäaikaista vedenlaadun tarkkailua, jonka avulla aikaisempien lupakausien aikana tapahtuneet pohjaveden laadun muutokset olisi voitu havaita. Tiedon puute toiminnan vaikutuksista ei voi olla uuden luvan myöntämistä puoltava tekijä.

Alva-yhtiöt Oy:lle on määrätty vesihuoltolain 7–8 §:n tarkoittamat vesi- ja viemärilaitoksen toiminta-alueet Jyväskylän kaupungin alueelle, millä perusteella yhtiö on velvollinen huolehtimaan toiminta-alueensa vesihuollosta ja siihen kuuluvasta vedenhankinnasta vesihuoltolain 9 §:n mukaisesti. Lisäksi yhtiö toimii sopimusperusteisesti tukkuvesilaitoksena Laukaan Vesihuolto Oy:lle. Yhtiö on vesihuoltolain tarkoittama vesihuoltolaitos, joka huolehtii yleisestä edusta. Valittaja harjoittaa oikeuskäytännön mukaisesti ainoastaan yksityistä etua tuottavaa toimintaa.

Valittajalla on jo ennen hakemuksen jättämistä ollut tiedossa alue, jolta tekopohjavesitutkimuksia tehdään. Aluehallintovirasto on lisäksi kuuluttanut tekopohjavesitutkimusten tutkimussuunnitelman vesilupakäsittelyn aikana. Yhtiö on julkisuuslain tarkoittama yksityinen toimija, joka hoitaa vesihuoltolain mukaista julkista etua turvaavaa vesihuoltoa. Asiassa on ollut perusteet salata tutkimusasiakirjat keskeneräisinä ja yhtiön taloudellista etua turvaavina. Selvitysten salaamisesta ei aiheudu valittajalle vahinkoa sen etujen valvomisen kannalta. Aluehallintovirasto on yhtiön salaamista koskevan pyynnön perusteella arvioinut, onko kyse sellaisesta tiedosta, jolla olisi merkitystä valittajan etujen valvomisessa ja on päätynyt siihen, että tiedot ovat salassa pidettäviä. Aluehallintovirastolla ei ole velvollisuutta pyytää lausuntoa asianosaiselta arvioidessaan asiakirjan salassapitovaatimusta. Asiassa ei siten ole tapahtunut valittajan väittämää kuulemisvirhettä.

Tutkimusaineistoista on luovutettu kaikki hankkeiden yhteensovittamiseen liittyvä oleellinen aineisto. Vuoden 2009 tutkimushankkeesta on luovutettu karttaliite P.12, josta ilmenee suunniteltavan tekopohjavesilaitoksen alustava sijoittuminen, johon nyt käynnistyvä tekopohjavesitutkimus myös perustuu. Karttaliitteestä selviää käytännössä se, etteivät hankkeet ole yhteensovitettavissa kyseessä olevalle alueelle nykyisen oikeuskäytännön ja lainsäädännön puitteissa. Tutkimuslupahakemuksen yhteydessä on kuulutettu tekopohjavesitutkimusten tutkimussuunnitelma, jossa on muun muassa esitetty jo tutkitut kaivopaikat. Tutkittujen kaivopaikkojen arvioitu lähisuojavyöhyke ulottuu kiistatta nyt kyseessä olevalle maa-ainesten ottoalueelle. Myös tällä perusteella on selvää, että hankkeet eivät ole yhteensovitettavissa. Yhtiö on hakenut tekopohjavesitutkimuksilleen tutkimuslupaa. Tulosten perusteella voidaan määrittää laitoksen lopullinen sijoittuminen ja rakentamisedellytykset.

Maa-ainesten ottamisesta aiheutuva haitta hyvälaatuisen talousveden turvaamiselle olisi peruuttamaton ja siten erityisen merkittävä. Yksityiselle edulle, eli valittajalle, hankkeesta saatava hyöty on merkittävästi vähäisempi kuin haitta, joka yhtiölle aiheutuisi siitä, että maa-ainesten ottaminen alueella sallittaisiin.

Suomen ympäristökeskus on ilmoittanut, että se ei katso tarpeelliseksi antaa vastinetta asiassa.

Jyvässeudun Sora Oy on antamassaan vastaselityksessä esittänyt, että sen päivitettyssä hakemuksessa on todettu, että hakijan oikeusturvan kannalta olisi täysin välttämätöntä, että Alva-yhtiöt Oy toimittaa asian arvioimisen kannalta tarvittavat asiakirjat ja tutkimustiedot. Asiakirjoilla on tarkoitettu Alva-yhtiöt Oy:n tutkimushanketta koskevia, vuosina 2009 ja 2019 valmistuneita selvityksiä, jotka Keski-Suomen ELY-keskus on katsonut salaisiksi. Aluehallintoviraston olisi hakemuksessa esitetyn pyynnön perusteella tullut määrätä asiakirjat esitettäväksi luvan hakijalle tai tarvittaessa varata sille tilaisuus asiakirjapyynnön esittämiseen. Mikäli valitusta ei ratkaista ensisijaisen vaatimuksen mukaisesti tai mikäli lupaa ei voida myöntää toissijaisen vaatimuksen mukaisesti, asia tulee palauttaa aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi ja määrätä salassa pidetyt selvitykset esitettäväksi luvan hakijalle ja varata sille tilaisuus ottaa kantaa selvityksiin. Aluehallintoviraston olisi tullut varata luvan hakijalle tilaisuus hankkia asiantuntijan kannanotto Alva-yhtiöt Oy:n esittämiin käsityksiin. Tämä ei ole ollut mahdollista ilman tarkempia tietoja Alva-yhtiöt Oy:n suunnitteleman toiminnan perusteista ja tehdyistä tutkimuksista eli salatuista selvityksistä. Selvitykset sisältävät tarkempia tietoja Alva-yhtiöt Oy:n tutkimustoiminnasta ja tekopohjavesilaitoksen mahdollisesta laajentumishankkeesta. Hakemuksen hylkääminen perustuu olennaisella tavalla Alva-yhtiöt Oy:n väitteeseen, jonka mukaan maa-ainesten ottaminen hankealueelta vaarantaisi kysymyksessä olevan mahdollisen laajentumishankkeen. Valittaja ei voi arvioida Alva-yhtiöt Oy:n mahdollisen toiminnan ja maa-ainesten ottamisen yhteensovittamista ilman, että sillä on käytössään kaikki selvitykset.

Alva-yhtiöt Oy:lle on varattu tilaisuus antaa lausuma oikeudenkäyntiasiakirjan, Pohjavesitutkimukset Vuonteen Siilokankaalla. Tutkimusraportti Suomen Pohjavesitekniikka Oy, 11.11.2019 -niminen selvitys, julkisuudesta.

Alva-yhtiöt Oy on lausumassaan esittänyt, että lausumapyynnössä mainittu selvitys ja sen liitteet sisältävät edelleen salassa pidettäviä tietoja. Lausuman liitteenä 1 on tutkimusraportti, josta on poistettu salassa pidettävät kohdat, ja liitteenä 2 raportti, josta ilmenevät hallinto-oikeuden nähtäväksi salassa pidettävät kohdat salassapitoperusteineen. Salassa pidettävää aineistoa ei voida luovuttaa valittajalle.

Pohjavesialueella on aloitettu tutkimukset tekopohjavesialueen laajentamiseksi vuonna 2007. Alva-yhtiöt Oy on saanut tutkimusluvan tekopohjavesilaitoksen laajentamiseen liittyviin tarkempiin tutkimuksiin vuonna 2022. Vaiheittain etenevillä tarkentavilla tutkimuksilla selvitetään laajentumisalueen pohjavesiolosuhteet, tekopohjavedenottamon rakentamismahdollisuus ja laitoksen sijoittelu alueelle sekä sen vaikutukset ympäristöön ja luonnonoloihin.

Alva-yhtiöt Oy on teettänyt tekopohjavesialueen lähialueella lisäalueiden rakentamismahdollisuuksien tutkimiseksi vuosina 2007–2009 esiselvityksen, josta Keski-Suomen ELY-keskus on laatinut tutkimusraportin.

Alva-yhtiöt Oy on jatkanut vuoden 2009 selvityksen perusteella tutkimuksia, joista 11.11.2019 laadittu raportti on toimitettu aluehallintovirastolle lupa-

asian käsittelyä varten ja pyydetty sen salaamista 24 §:n 1 momentin kohdan 20 perusteella. Vuoden 2009 esiselvitys ja vuoden 2019 tutkimusraportti ovat keskeneräisen hankkeen väliraportteja, ja tavoitteena on jättää aluehallintovirastolle vesilain mukainen lupahakemus vuoden 2026 loppuun mennessä.

Vuoden 2019 tutkimusraportti on edelleen salassa pidettävä julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 7 ja 20 kohtien perusteella. Tekopohjavesilaitoksen turvajärjestelyjen toteuttaminen vaarantuisi, mikäli tiedot luovutettaisiin valittajalle. Tietojen luovuttaminen valittajalle paljastaisi myös Alva-yhtiöt Oy:n liikesalaisuuden ja loukkaisi sen taloudellista etua. Mikäli yhtiö joutuisi luovuttamaan kustannuksellaan teettämiensä tutkimusten tulokset alueella kilpailevaa intressiä edustavalle taholle, se aiheuttaisi taloudellista vahinkoa ja edistäisi mahdollisesti valittajan etua.

Valittajan lupahakemuksen hylkääminen ei ole perustunut ainoastaan salassa pidettävään tutkimukseen, eikä valittajan oikeusturva vaarannu tietojen salaamisen vuoksi. Asiakirjan antaminen olisi julkisuuslain 11 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaisesti vastoin erittäin tärkeää yleistä etua. Oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutuminen ei vaarannu, vaikka Alva-yhtiöt Oy:n teettämien pohjavesitutkimusten tuloksia ei luovutettaisi valittajalle. Viimeaikaisen oikeuskäytännön mukaan tutkittujen kaivonpaikkojen arvioidulla lähisuojavaikyksellä ei tule sallia maa-ainesten ottoa. Vaikka valittajalla ei olisi täsmällisesti tiedossa tutkittujen kaivonpaikkojen sijainti, sillä on tiedossa, että alueella sijaitsee tutkittuja kaivonpaikkoja, eikä niiden lähisuojavaikyksellä sallita maa-ainesten ottamista, mikä tukee näkemystä siitä, että oikeudenmukainen oikeudenkäynti ei vaarannu, vaikka tutkimusraporttia ei luovuteta.

Jyvässeudun Sora Oy on vastineessaan esittänyt, että sekä vuoden 2009 selvitys että vuoden 2019 tutkimusraportti liittyvät samaan asiaan. Koska asiakirjoja ei ole esitetty yhtiölle, se ei ole voinut arvioida sitä, onko vuoden 2009 esiselvityksellä itsenäistä merkitystä valituksen kohteena olevassa asiassa.

Vuoden 2019 tutkimusraportti ei voi sisältää Alva-yhtiöt Oy:n ilmoittamia tekopohjavesilaitoksen turvajärjestelyjen toteuttamiseen liittyviä tietoja, koska tekopohjavesilaitokselle ei ole vielä haettu edes lupaa. Alva-yhtiöt Oy ei ole muutoinkaan esittänyt sellaisia yksilöityjä perusteita, jotka osoittaisivat, että tutkimusraportti sisältäisi julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuja turvajärjestelyihin liittyviä tietoja. Näin ollen perusteita asiakirjan salaamiselle 7 kohdan perusteella ei ole olemassa.

Julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan tarkoituksena ei voi olla suojata oikeudenkäynnin taloudellisia intressejä ja estää valituksen mahdollista menestymistä. Päinvastoin se, että Alva-yhtiöt Oy on vedonnut edellä mainittuun perusteeseen, osoittaa, että asiakirjan salaaminen vaarantaisi oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutumisen.

Alva-yhtiöt Oy ei ole muulla tavoin yksilöinyt, miten sen liikesalaisuudet tai taloudellinen etu voisivat vaarantua, mikäli tutkimusraporttia ei salattaisi. Jyvässeudun Sora Oy:n harjoittama liiketoiminta ei kilpaile Alva-yhtiöt Oy:n toiminnan kanssa. Siksi tutkimusraportin sisältämät mahdolliset liikesalaisuudet ja Alva-yhtiöt Oy:n taloudellinen etu eivät vaarannu, mikäli raportti esitetään Jyvässeudun Sora Oy:lle. Yhtiöllä on oikeus saada tieto tutkimusraportista oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain 9 §:n mukaan. Alva-yhtiöt Oy ei ole myöskään tarkemmin perustellut, minkä vuoksi ja millä tavoin tiedon antaminen olisi vastoin erittäin tärkeää yleistä etua.

Tutkimusraportti sisältää keskeneräistä ja vasta suunnitteilla olevaa hanketta koskevia tietoja. Jyvässeudun Sora Oy:n käsityksen mukaan tutkimusraportti ei sisällä sellaisia tietoja, joiden antamatta jättäminen oikeudenkäynnin osapuolelle olisi välttämätöntä tärkeän yleisen edun vuoksi. Tutkimusraportin tiedot eivät tule julkisiksi, vaikka tiedot annettaisiin Jyvässeudun Sora Oy:lle oikeudenkäynnin osapuolena. Mikäli tiedot määräään salassa pidettäviksi, salassapitovelvollisuus koskee Jyvässeudun Sora Oy:tä.

On mahdollista, että tutkimusraportin tiedot osoittavat, ettei valituksen kohteena oleva alue sovellu tekopohjaveden tuotantoalueeksi. Tutkimusraportti mahdollisesti sisältää myös muita tietoja, joilla olisi merkitystä maa-ainesluvan ottoluvan edellytyksiä arvioitaessa. Alva-yhtiöt Oy on jo nyt todennut osan tutkimuksen kohteena olleista alueista soveltumattomaksi pohjaveden tuotantoon.

Hallinto-oikeuden ratkaisu

1. Hallinto-oikeus hylkää valituksen.
2. Hallinto-oikeus hylkää oikeudenkäyntikuluvaatimuksen.

Perustelut

1. Pääasia

Kuuleminen aluehallintovirastossa

Vesilain 11 luvun 8 §:n mukaan hakijalle ja muille asianosaisille on tarpeen mukaan varattava tilaisuus selityksen antamiseen hakemuksen johdosta tehdyistä lausunnoista, muistutuksista ja mielipiteistä. Selityksen johdosta voidaan asianosaiselle varata tilaisuus selityksen antamiseen.

Hallintolain 34 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 1 §:n 1 momentin mukaan viranomaisten asiakirjat ovat julkisia, jollei tässä tai muussa laissa erikseen toisin säädetä.

Saman lain 10 §:n mukaan salassa pidettävästä viranomaisen asiakirjasta tai sen sisällöstä saa antaa tiedon vain, jos niin erikseen tässä laissa säädetään. Kun vain osa asiakirjasta on salassa pidettävä, tieto on annettava asiakirjan julkisesta osasta, jos se on mahdollista niin, ettei salassa pidettävä osa tule tietoon.

Saman lain 11 §:n 1 momentin mukaan hakijalla, valittajalla sekä muulla, jonka oikeutta, etua tai velvollisuutta asia koskee (*asianosainen*), on oikeus saada asiaa käsittelevältä tai käsitelleeltä viranomaiselta tieto muunkin kuin julkisen asiakirjan sisällöstä, joka voi tai on voinut vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn.

Saman pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan asianosaisella, hänen edustajallaan ja avustajallaan ei ole edellä 1 momentissa tarkoitettua oikeutta asiakirjaan, josta tiedon antaminen olisi vastoin erittäin tärkeää yleistä etua taikka lapsen etua tai muuta erittäin tärkeää yksityistä etua.

Saman lain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan mukaan salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat, jollei erikseen toisin säädetä, asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta, samoin kuin sellaiset asiakirjat, jotka sisältävät tietoja muusta vastaavasta yksityisen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa, ja kysymys ei ole kuluttajien terveyden tai ympäristön terveellisyys- suojaamiseksi tai toiminnasta haittaa kärsivien oikeuksien valvomiseksi merkityksellisistä tiedoista tai elinkeinonharjoittajan velvollisuuksia ja niiden hoitamista koskevista tiedoista.

Alva-yhtiöt Oy on antanut lupahakemuksen johdosta aluehallintovirastolle 12.4.2022 lausuman, jonka liitteenä 2 on toimitettu 11.11.2019 päivätty Pohjavesitutkimukset Vuonteen Siilokankaalla. Tutkimusraportti. Suomen Pohjavesitekniikka Oy -niminen selvitys. Alva-yhtiöt Oy on pyytänyt mainitun asiakirjan pitämistä salassa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan perusteella ja esittänyt, että raportin keskeiset johtopäätökset on esitetty julkisessa liitteessä 1.

Aluehallintovirasto on varannut luvan hakijalle tilaisuuden antaa selitys hakemuksesta annettujen lausuntojen ja muistutuksen johdosta. Alva-yhtiöt Oy:n edellä mainittu lausuma ja sen liite 1 on samalla toimitettu luvan hakijalle, mutta mainitun lausuman liitettä 2 ei ole toimitettu luvan hakijalle.

Hallinto-oikeus katsoo, että aluehallintovirasto on voinut toteuttamassaan luvan hakijan kuulemisessa jättää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 11 §:n 2 momentin 1 kohdan nojalla luvan hakijalle antamatta Alva-yhtiöt Oy:n edellä mainitun lausuman liitteen 2 siltä osin kuin se sisältää viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan tarkoittamia, salassa pidettäviä tietoja. Hallinto-oikeus katsoo, että

aluehallintoviraston olisi kuitenkin tässä menettelyssään tullut arvioida mainitun lausuman liitteen 2 osalta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 10 §:ssä tarkoitetun osajulkisuuden toteuttamista asianosaisen kuulemisen yhteydessä. Asiaa ei ole kuitenkaan jäljempänä esitetty huomioon ottaen syytä palauttaa tästä syystä aluehallintovirastolle uudelleen käsiteltäväksi.

Asian selvittäminen hallinto-oikeudessa

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 37 §:n 1 momentin mukaan hallintotuomioistuimen on huolehdittava siitä, että asia tulee selvitettyksi. Hallintotuomioistuimen on tarvittaessa osoitettava asianosaiselle tai päätöksen tehneelle viranomaiselle, mitä lisäselvitystä asiassa tulee esittää.

Saman pykälän 2 momentin mukaan hallintotuomioistuimen on hankittava oma-aloitteisesti selvitystä siinä laajuudessa kuin käsittelyn tasapuolisuus, oikeudenmukaisuus ja asian laatu sitä vaativat.

Saman pykälän 3 momentin mukaan asianosaisen ja päätöksen tehneen viranomaisen on esitettävä selvitystä vaatimustensa perusteluista totuudenmukaisesti. Niiden on myötävaikutettava asian selvittämiseen sen oikeudellisen luonteen edellyttämällä tavalla. Viranomaisen on oikeudenkäynnissä otettava huomioon tasapuolisesti yleiset ja yksityiset edut.

Aluehallintovirasto on valituksesta hallinto-oikeudelle antamassaan lausunnossa todennut, että vuoden 2009 tutkimusraportti ei ole sisältynyt hakemusasiakirjoihin. Hallinto-oikeus toteaa, että mainittu, Alva-yhtiöt Oy:n toimintaa koskeva, vuoden 2009 tutkimusraportti ei ole ollut hallinto-oikeuden käytössä asiaa ratkaistaessa; se ei sisälly aluehallintoviraston hallinto-oikeudelle valituksenalaisen päätöksen perusteena oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 42 §:n 2 momentin nojalla toimittamiin asiakirjoihin eikä se sisälly muutoinkaan oikeudenkäyntiaineistoon. Kun otetaan huomioon jäljempänä tarkemmin esitettävien tavoin, että Alva-yhtiöt Oy:n tekopohjaveden imeyttämistä koskevan laajentamishankkeen toteuttamisen tilanne ja edellytykset eivät ole ratkaisevia seikkoja arvioitaessa nyt kysymyksessä olevan maa-ainesten ottamista koskevan hankkeen vesilain mukaisen luvan tarvetta ja luvan myöntämisen edellytyksiä, hallinto-oikeus katsoo, että mainitun vuoden 2009 selvityksen hankkiminen osaksi oikeudenkäyntiaineistoa ei ole oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 37 §:n nojalla tarpeen.

Kuuleminen hallinto-oikeudessa

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 44 §:n 1 momentin mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisua varattava tilaisuus esittää käsityksensä muiden oikeudenkäynnin osapuolten esittämistä vaatimuksista sekä muusta oikeudenkäyntiaineistosta.

Saman pykälän 2 momentin mukaan asian saa ratkaista varaamatta asianosaiselle tilaisuutta tulla kuulluksi, jos valitus jätetään heti tutkimatta tai se on ilmeisen perusteeton tai oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin turvaaminen ei muutoin edellytä kuulemista.

Saman pykälän 4 momentin mukaan rajoituksista asianosaisen oikeuteen saada tieto oikeudenkäyntiin liittyvästä asiakirjasta, joka ei ole julkinen, säädetään oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain 9 §:ssä.

Oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain 1 §:n mukaan oikeudenkäynti ja oikeudenkäyntiasiakirjat ovat julkisia, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Saman lain 8 §:n mukaan oikeudenkäyntiasiakirjan julkisuudesta ja salassapidosta on voimassa, mitä asiakirjan julkisuudesta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa tai muussa laissa säädetään, jollei tässä laissa toisin säädetä.

Saman lain 9 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuolena olevalla asianosaisella on oikeus saada tieto muustakin kuin julkisesta oikeudenkäyntiasiakirjasta, joka voi tai on voinut vaikuttaa hänen asiansa käsittelyyn, jollei 2 tai 3 momentista muuta johdu.

Saman pykälän 3 momentin mukaan sen lisäksi, mitä 2 momentissa säädetään, hallintotuomioistuin voi jättää antamatta viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 11 §:n 2 momentin 1 tai 6 kohdassa mainitun salassa pidettäväksi säädetyn tiedon, jos tiedon antamatta jättäminen on välttämätöntä salassapitosäännöksessä tarkoitetun edun suojaamiseksi eikä tiedon antamatta jättäminen vaaranna oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutumista.

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 11 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan asianosaisella, hänen edustajallaan ja avustajallaan ei ole 1 momentissa tarkoitettua oikeutta asiakirjaan, josta tiedon antaminen olisi vastoin erittäin tärkeää yleistä etua taikka lapsen etua tai muuta erittäin tärkeää yksityistä etua.

Saman lain 24 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan salassa pidettäviä viranomaisen asiakirjoja ovat, jollei erikseen toisin säädetä, henkilöiden, rakennusten, laitosten, rakennelmien sekä tieto- ja viestintäjärjestelmien turvajärjestelyjä koskevat ja niiden toteuttamiseen vaikuttavat asiakirjat, jollei ole ilmeistä, että tiedon antaminen niistä ei vaaranna turvajärjestelyjen tarkoituksen toteutumista, ja 20 kohdan mukaan asiakirjat, jotka sisältävät tietoja yksityisestä liikesalaisuudesta, samoin kuin sellaiset asiakirjat, jotka sisältävät tietoja muusta vastaavasta yksityisen elinkeinotoimintaa koskevasta seikasta, jos tiedon antaminen niistä aiheuttaisi elinkeinonharjoittajalle taloudellista vahinkoa, ja kysymys ei ole kuluttajien terveyden tai ympäristön terveellisuuden suojaamiseksi tai toiminnasta haittaa kärsivien oikeuksien valvomiseksi merkityksellisistä tiedoista tai elinkeinonharjoittajan velvollisuuksia ja niiden hoitamista koskevista tiedoista.

Hallinto-oikeus on kuulemisen yhteydessä antanut valittajalle tiedoksi Alva-yhtiöt Oy:n hallinto-oikeudelle antaman lausuman 11.11.2019 päivätyn selvityksen Pohjavesitutkimukset Vuonteen Siilokankaalla. Tutkimusraportti. Suomen Pohjavesitekniikka Oy julkisuudesta ja mainitun lausuman liitteen 1, jossa mainitun selvityksen sisältämistä tiedoista Alva-yhtiöt Oy on poistanut viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 7 ja 20 kohdan nojalla salassa pidettäväksi katsottavat tiedot. Hallinto-oikeus ei ole antanut valittajalle tiedoksi lausuman liitettä 2, joka sisältää mainitun selvityksen kokonaisuudessaan.

Hallinto-oikeus katsoo, että Alva-yhtiöt Oy:n lausumansa liitteessä 1 olevasta selvityksestä poistamissa tiedoissa on sinänsä kyse viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 24 §:n 1 momentin 7 ja 20 kohtien tarkoittamista tiedoista. Asianosaisen tiedonsaannin rajoitusten on kuitenkin oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteuttamiseksi oltava ehdottoman välttämättömiä. Asiassa tulee punnita salassapidon puolesta olevia näkökohtia ja oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin vaatimuksia. Tässä punninnassa tulee tarkastella myös sitä, miten ratkaisevia kyseiset tiedot ovat oikeudenkäynnin lopputuloksen kannalta.

Aluehallintoviraston päätöksessä hakemuksen hylkäämisen perusteluiksi esitetyt seikat sekä hallinto-oikeuden jäljempänä esitetyt perustelut huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 44 §:n 2 momentin ja oikeudenkäynnin julkisuudesta hallintotuomioistuimissa annetun lain 9 §:n 3 momentin perusteella, että kun otetaan huomioon mainitusta, vuoden 2019 raportista antamatta jääneiden tietojen salassapitoon liittyvät näkökohdat, näiden toista hanketta koskevien yksityiskohtaisten tietojen vähäinen merkitys asian ratkaisussa keskeisten seikkojen kannalta sekä oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin asettamat vaatimukset, valittajalle ei ole syytä antaa tiedoksi mainittua selvitystä kokonaisuudessaan eikä tarpeen varata tilaisuutta tulla kuulluksi enemmälti mainitusta selvityksestä.

Muut asiassa sovellettavat säännökset

Vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentin mukaan vesitaloushankkeella on oltava lupaviranomaisen lupa, jos se voi muuttaa vesistön asemaa, syvyyttä, vedenkorkeutta tai virtaamaa, rantaa tai vesiympäristöä taikka pohjaveden laatua tai määrää, ja tämä muutos: 1) aiheuttaa tulvan vaaraa tai yleistä vedenvähyyttä, 2) aiheuttaa luonnon ja sen toiminnan vahingollista muuttumista taikka vesistön tai pohjavesiesiintymän tilan huononemista, 3) melkoisesti vähentää luonnon kauneutta, ympäristön viihtyisyyttä tai kulttuuriarvoja taikka vesistön soveltuvuutta virkistyskäyttöön, 4) aiheuttaa vaaraa terveydelle, 5) olennaisesti vähentää tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesiesiintymän antoisuutta tai muutoin huonontaa sen käyttökelpoisuutta taikka muulla tavalla aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vedenotolle tai veden käytölle talousvetenä, 6) aiheuttaa vahinkoa tai haittaa kalastukselle tai kalakannoille, 7) aiheuttaa vahinkoa tai haittaa vesiliikenteelle tai puutavaran uitolle, 8) vaarantaa puron uoman luonnontilan säilymisen tai 9) muulla edellä mainittuun verrattavalla tavalla loukkaa yleistä etua.

Saman luvun 4 §:n 1 momentin mukaan lupa vesitaloushankkeelle myönnetään, jos: 1) hanke ei sanottavasti loukkaa yleistä tai yksityistä etua tai 2) hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituviin menetyksiin.

Saman luvun 5 §:n 1 momentin (587/2011) mukaan lupa-asiaa ratkaistaessa on otettava huomioon asemakaava. Lisäksi on otettava huomioon, mitä maankäyttö- ja rakennuslaissa säädetään maakuntakaavan ja yleiskaavan oikeusvaikutuksista.

Saman luvun 6 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa vesitaloushankkeesta yleiselle edulle aiheutuvia hyötyjä ja menetyksiä arvioidaan yleiseltä kannalta. Arvioinnissa voidaan käyttää rahaa, jos hyödyn tai menetyksen suuruus voidaan määrittää rahassa.

Saman pykälän 2 momentin mukaan arvioinnissa on otettava huomioon, mitä vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain mukaisessa vesienhoitosuunnitelmassa ja merenhoitosuunnitelmassa on esitetty hankkeen vaikutusalueen vesien tilaan ja käyttöön liittyvistä seikoista.

Saman luvun 7 §:n 1 momentin mukaan luvan myöntämisen edellytyksiä harkittaessa vesitaloushankkeesta saatavana yksityisenä hyötynä otetaan huomioon maa- tai vesialueen tai muun omaisuuden tuottavuuden tai käytettävyyden parantumisesta aiheutuva omaisuuden käyttöarvon lisääntyminen sekä hankkeen toteuttamisesta välittömästi saatava muu etu.

Asiassa saatua selvitystä

Jyväskylän Sora Oy hakenut aluehallintovirastolta vesilain mukaista lupaa maa-ainesten ottamiselle kahden kiinteistön alueelta Laukaan kunnan Lievestuoreen kylässä.

Otettavan maa-aineksen määrä on 354 000 m³ ja ottoalue 5,22 hehtaaria. Koko suunnitelma-alue on 9,34 hehtaaria. Maa-aines on pääosin hiekkaa. Lupaa on haettu kymmeneksi vuodeksi. Hakemuksen kohteena oleva maa-ainesten ottoalue on pääosin metsätalousaluetta, josta metsä on kaadettu, ja osin vanhaa maa-ainesottoaluetta.

Laukaan kunnan kaavoitus- ja rakennuslautakunta on myöntänyt päätöksellään 27.10.2010 maa-ainesluvan kahdeksaksi vuodeksi 5,35 hehtaarin ottamisalueelle ja päätöksellään 21.1.2015 maa-ainesluvan kahdeksaksi vuodeksi 2,02 hehtaarin ottamisalueelle mainituilla kiinteistöillä.

Keski-Suomen maakuntakaavassa on suunnittelualueeseen kohdistuvana merkintänä kulttuuriympäristön vetovoima-alue ja pohjavesialue. Alueella on voimassa Kuhanniemen–Tarvaalan kylä- ja rantayleiskaava. Alue on merkitty kaavaan pääosin maa-ainesten ottamisalueeksi (EO).

Maa-ainesten ottoalue sijoittuu Vuonteen 1-luokan pohjavesialueelle. Pohjavesialue sijaitsee lounais-koillisuuntaisella, noin kilometrin levyisellä

reunamuodostumalla ja pohjois-eteläsuuntaisella harjulla. Vehkaharjulta pohjoiseen harjuna jatkuva muodostuma on reunamuodostumaa kapeampi ja selänmäinen. Pohjavesialueen kokonaispinta-ala on 9,93 km², josta pohjaveden muodostumisaluetta on 6,97 km². Pohjavesialueella muodostuu pohjavettä Keski-Suomen ELY-keskuksen arvion mukaan 5 000 m³/d. Suunniteltu maa-ainesten ottotoiminta sijoittuu pohjavesialueen koillisosaan sen harjuosuudelle. Hakemuksen kohteena olevan alueen lounaispuolella, noin 1,5 kilometrin päässä sijaitsevan Vehkaharjun tienoilta pohjavesi virtaa sekä pohjoiseen-koilliseen että lounaaseen. Pohjoiseen-koilliseen virtaava pohjavesi purkautuu Lievestuoreenjärven ranta-alueelle ja järveen.

Alueella on seurattu pohjavesitasoa pohjavesiputkista. Alueen pohjoisosassa pohjavesitasoa on mitattu vuosittain vuodesta 1999 alkaen. Alueen eteläosassa pohjaveden pinnankorkeudeksi on mitattu ylimmillään (N2000) +86,70 metriä. Suunnitelman mukainen alin ottotaso on (N2000) +91,3 metriä. Maa-ainesten oton päätyttyä maanpinnan ja pohjavedenpinnan välisen suojakerroksen paksuudeksi muodostuu noin 4,6 metriä. Pohjavesimuodostuman maaperä on silttiä, hienorakeista hiekkaa, karkearakeista kivistä soraa ja moreenia. Hienorakeisin maaperä on reunamuodostuman itäreunalla ja karkearakeisin länsireunalla. Muodostuman koillisosassa sijaitsevan harjuosuuden maaperä on hiekkaa ja soraa, ja harjun laitteet ovat hiekkaa. Harjun maaperäkerrosten paksuus on suurimmillaan yli 10 metriä ja reunamuodostuman 50–60 metriä.

Alueella on toteutettu kaivokartoitus soittamalla kiinteistönomistajille. Heidän kiinteistöistään kahdeksalla on yksityiskaivo. Kuudella kiinteistöllä yksityiskaivo toimii talousvesikaivona. Muut tavoitettujen kiinteistönomistajien kiinteistöt on liitetty kunnan vesijohtoverkostoon. Veden riittävydessä ei ole ollut ongelmia, ja veden laatu kaivoissa on pääasiassa hyvällä tasolla. Kaivokiinteistöistä kolme sijaitsee vähintään osittain virtaussuunnassa ottoalueen alapuolella. Hakijan saaman tiedon mukaan yli 500 metrin etäisyydellä ottoalueen luoteispuolella on myös kylälaisten yhteiskäytössä ollut kaivo, jonka nykyään omistaa Laukaan Vesihuolto Oy. Kaivon ohjeellinen suojavyöhyke ulottuu suunnitellun maa-aineksenottoalueen luoteisrajalle. Pohjaveden virtaussuunta ei ole suunnitellulta maa-aineksenottoalueelta kyseisen kaivon suuntaan. Tietoja siitä, milloin kaivo on ollut viimeksi käytössä, ei ole.

Suunnitellun maa-ainesten oton kanssa samalla pohjavesialueella vedenjakajan toisella puolella sijaitsee vuoden 2000 lopulla käyttöön otettu Alva-yhtiöt Oy:n Vuonteen tekopohjavesilaitos. Tekopohjavesilaitoksella on lupa ottaa vettä keskimäärin 15 000 m³/d (enintään 25 000 m³/d). Vettä pumpataan 10 000–15 000 m³/d. Vuonna 2018 pumppausmäärä oli keskimäärin 10 240 m³/d. Vuonna 2018 koottujen tarkkailutulosten perusteella pohjaveden pinnankorkeudet nousivat imeytysalueilla luonnontilaan nähden 4–6 metriä ja laskivat vastaavasti vedenottoalueilla. Vedenlaatu on pysynyt hyvänä ja tasoittunut imeytyksen aloittamisesta.

Alva-yhtiöt Oy:n päävesilaitoksilla, edellä mainittu tekopohjavesilaitos mukaan lukien on lupa ottaa vettä yhteensä 53 000 m³/d. Päävesilaitosten vedentuotanto kattaa yli 90 % Alva-yhtiöt Oy:n kokonaisvedentuotannosta ja

lopun tuotetaan neljällä pienemmällä pohjavedenottamolla. Vuonna 2018 Jyväskylän kokonaisvedentuotanto oli noin 24 000 m³/d.

Alva-yhtiöt Oy:n mukaan mahdollisuuksia tekopohjavesikapasiteetin lisäämiseen kysymyksessä olevalla pohjavesialueella on selvitetty vuosina 2007–2009. Hakemuksesta ilmenevän karttakuvan perusteella selvitysalue sijaitsee samalla alueella kuin hakemuksen kohteena oleva maa-ainesten ottoalue. Alva-yhtiöt Oy on vuonna 2022 saanut tutkimusluvan tekopohjavesilaitoksen laajentamiseen liittyviin tarkempiin tutkimuksiin. Yhtiön mukaan vaiheittain etenevillä tarkentavilla tutkimuksilla selvitetään laajentumisalueen pohjavesiolosuhteet, tekopohjavedenottamon rakentamismahdollisuus ja laitoksen sijoittelu alueelle sekä sen vaikutukset ympäristöön ja luonnonoloihin.

Suunnitellun toiminnan toteutuessa pohjavesialueella olevan ottoalueen pinta-ala kasvaisi noin 5 hehtaaria, jolloin maa-ainesottoalueita olisi kysymyksessä olevalla pohjavesialueella vuosina 2010, 2011 ja 2014 tehtyjen selvitysten perusteella arvioituna noin 45 hehtaaria, ja maa-ainesten ottamisalueiden yhteispinta-ala olisi noin 4,5 % koko pohjavesialueen pinta-alasta. Osa näistä ottoalueista on kuitenkin nykyään jälkihoidettuja tai luontaisesti metsittyneitä.

Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueen vesienhoitosuunnitelmassa vuosille 2022–2027 keskeisenä tavoitteena on estää pintavesien ja pohjavesien tilan heikkeneminen sekä pyrkiä kaikkien vesien vähintään hyvään tilaan. Määrällisen ja kemiallisen tilan osalta Vuonteen pohjavesialue on selvityskohde, sillä alueen pohjaveden laadusta tai määrästä ei ole riittävästi tietoa tilan tai riskien arvioimiseksi.

Syksyllä vuonna 2020 otetun pohjavesinäytteen analyysitulosten mukaan pohjaveden laatu oli hyvä, eikä näytteen perusteella ollut havaittavissa pohjaveden laadun heikkenemistä tai aikaisemmasta ottotoiminnasta aiheutuneita laatuvaikutuksia.

Oikeudellinen arviointi

Vesilain mukaisen luvan tarve ja luvan myöntämisen edellytykset

Asiassa on valituksen johdosta ensin ratkaistava, edellyttääkö hanke vesilain mukaista lupaa. Jos luvan tarpeen katsotaan olevan olemassa, on arvioitava, täyttyvätkö luvan myöntämisen edellytykset.

Vesilain mukaisen luvan tarve

Hanke sijoittuu Vuonteen 1-luokan pohjavesialueelle. Kysymyksessä on vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain 10 b §:n 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettu tärkeä pohjavesialue, jonka vettä käytetään yhdyskunnan vedenhankintaan.

Oikeuskäytännössä (KHO 16.2.2015/409) on katsottu muun ohella, että tärkeällä tai muulla vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella vesilain mukainen lupa on maa-ainesten oton yhtenä edellytyksenä tilanteessa,

jossa pohjavesivaikutukset ovat mahdollisia, vaikka niiden todennäköisyyttä pidettäisiin verrattain vähäisenä. Vesilain mukaisessa lupaharkinnassa voidaan tarkemmin perehtyä hankkeen pohjavesivaikutuksiin.

Maa-ainesten ottaminen muuttaa ottoaluetta, kun alueelta poistetaan luontainen kasvillisuus, pintamaakerrokset ja maa-ainesta. Pysyvä maakerroksia ohentava rakenteellinen muutos vaikuttaa pohjaveden muodostumisolosuhteisiin, mikä puolestaan voi muuttaa pohjaveden laatua ja antoisuutta. Tämä voi huonontaa pohjavesiesiintymän käyttökelpoisuutta talousvetenä ja heikentää alueen soveltuvuutta tekopohjaveden muodostamiseen. Muutosten merkittävyyden arviointi perustuu pohjavesialueen soveltuvuuteen vedenottoon, eikä pohjaveden tosiasiallisella käytöllä ole merkitystä asian oikeudellisen arvioinnin kannalta.

Valittaja on esittänyt, että hankealue sijaitsee alueella, jolla on harjoitettu maa-ainesten ottamista jo vuosikymmenten ajan. Laukaan kunta on myöntänyt hankekiinteistöille aiemmin maa-aineslain mukaiset luvat eikä ole edellyttänyt vesilain mukaista lupaa. Hallinto-oikeus toteaa, että lupaharkinta on tapauskohtaista oikeusharkintaa, jossa otetaan huomioon kutakin hanketta koskevat olosuhteet.

Asiassa saatu selvitys huomioon ottaen hallinto-oikeus katsoo, että hankkeella voi olla vesilain 3 luvun 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa sanottuja vaikutuksia, minkä vuoksi hanke edellyttää vesilain mukaista lupaa, joka on hankkeen toteuttamisen edellytyksenä.

Luvan myöntämisen edellytykset

Hallinto-oikeus katsoo, että hankkeesta pohjavesialueelle aiheutuvan riskin vuoksi hanke sanottavasti loukkaa yleistä etua, minkä vuoksi luvan myöntäminen ei voi perustua vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 1 kohtaan, vaan luvan myöntämisen edellytykset on arvioitava saman pykälän 1 momentin 2 kohdassa säädettyssä intressivertailussa. Vesitaloushankkeelle myönnetään lupa, jos hankkeesta yleisille tai yksityisille eduille saatava hyöty on huomattava verrattuna siitä yleisille tai yksityisille eduille koituihin menetyksiin.

Hallinto-oikeus katsoo valituksessa esitetty huomioon ottaen, että hankkeesta yleisille ja yksityisille eduille saatavaa hyötyä ei ole arvioitava toisin kuin aluehallintoviraston ratkaisun perusteluista ilmenee.

Maa-ainesten ottamistoiminnan edellytyksiä intressivertailussa on arvioitava ottaen huomioon siitä pohjavedelle aiheutuvat riskitekijät kokonaisuudessaan siten, että arviointi perustuu tietoon pohjavesimuodostumasta ja sen merkityksestä vedenhankinnan kannalta sekä toiminnasta mahdollisesti pohjaveden laatuun ja määrään kohdistuviin vaikutuksiin.

Yhdyskuntien tarpeisiin tapahtuva vedenhankinta on vesilain mukaisessa intressivertailussa huomioon otettava intressi. Hallinto-oikeus katsoo, samoin kuin aluehallintovirasto, että kysymyksessä olevan merkittävän

pohjavesimuodostuman suojelu sekä talousveden riittävyyden ja hyvän laadun turvaaminen on painoarvoltaan merkittävä intressi.

Kysymyksessä oleva hanke sijoittuu pohjavesialueen muodostumisalueelle. Hanke ei sijoitu nykyisen tekopohjavesilaitoksen imeytysalueelle. Hanke sijoittuu alueelle, joka mahdollisesti soveltuu tekopohjaveden muodostamiseen. Vaikka alueelle on tarkoitus jättää yleisesti pohjavesialueella vaadittu suojakerros maa-ainesta pohjavesipinnan yläpuolelle, se saattaa olla riittämätön, jos alueella on tarkoitus imeyttää tekopohjavettä. Hallinto-oikeus katsoo, että jos alueella toteutetaan suunnitelman mukainen maa-aineksenotto, alue ei sen jälkeen mahdollisesti enää sovellu tekopohjaveden muodostamiseen ottaen huomioon valittajan tiedossa oleva selvitys tekopohjavesialueen laajennuksen imeytysalueiden ja rakenteiden ulottumisesta maa-ainesten oton suunnittelualueelle.

Hallinto-oikeus toteaa, että pohjaveden imeyttämistä koskevan laajentamishankkeen toteuttamisen tilanne ei ole ratkaiseva arvioitaessa nyt kysymyksessä olevan hankkeen luvan myöntämisen edellytyksiä vesilain 3 luvun 4 §:n 1 momentin 2 kohdan perusteella. Tässä yhteydessä hallinto-oikeudessa ei myöskään ole arvioitavana, täyttyisivätkö luvan myöntämisen edellytykset mahdolliselle tulevalle tekopohjavesihankkeelle. Siitä syystä tässä yhteydessä kyseistä hanketta koskevat yksityiskohtaiset tiedot ja oikeudenkäyntiasiakirjoihin sisältyvä vuoden 2019 tutkimusraportti eivät ole merkityksellisiä arvioitaessa luvan myöntämisen edellytyksiä maa-ainesten ottamista tarkoittavalle hankkeelle, eikä näin ollen oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin toteutuminen vaarannu, vaikka valittaja ei ole saanut mainittua raporttia kokonaisuudessaan tiedokseen ja lausuttavakseen.

Hallinto-oikeus katsoo asiassa tulleen selvitettyksi, että maa-ainesten ottohanke voi huonontaa pohjavesiesiintymän käyttökelpoisuutta ja haitata erityisesti yhdyskuntien tarpeisiin tapahtuvaa vedenottoa. Hankkeesta aiheutuisi näin ollen yleiselle edulle huomattavaa haittaa.

Hallinto-oikeus katsoo, että hankkeen laajuutta ja vaikutuksia kokonaisuutena arvioiden siitä yleisille ja yksityisille eduille saatava hyöty ei ole huomattava verrattuna siitä yleisille eduille koituviin menetyksiin. Aluehallintoviraston päätöksen intressivertailun lopputulosta ei ole valittajan esittämä huomioon ottaen syytä arvioida toisin eikä aluehallintoviraston päätöstä näin ollen syytä kumota valituksen johdosta eikä palauttaa asiaa uudelleen käsiteltäväksi aluehallintovirastolle.

Siltä osin kuin valituksessa on vaadittu maa-ainesten ottoa koskevan asian palauttamista Laukaan kunnan lupaviranomaiselle uudelleen käsiteltäväksi, hallinto-oikeus toteaa, että tässä asiassa ei ole kyse maa-aineslain mukaisesta lupaharkinnasta.

2. Oikeudenkäyntikulut

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin mukaan oikeudenkäynnin osapuoli on velvollinen korvaamaan toisen osapuolen

oikeudenkäyntikulut kokonaan tai osaksi, jos erityisesti asiassa annettu ratkaisu huomioon ottaen on kohtuutonta, että tämä joutuu itse vastaamaan oikeudenkäyntikuluistaan.

Saman pykälän 2 momentin mukaan korvausvelvollisuuden kohtuullisuutta arvioitaessa voidaan lisäksi ottaa huomioon asian oikeudellinen epäselvyys, osapuolten toiminta ja asian merkitys asianosaiselle.

Asian laatu ja ratkaisu huomioon ottaen asiassa ei ole oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 95 §:n 1 momentin tarkoittamalla tavalla kohtuutonta, että valittaja joutuu pitämään oikeudenkäyntikulunsa vahinkonaan.

Julkinen kuulutus

Päätös on annettu julkisella kuulutuksella.

Päätöksestä ilmoittaminen

Laukaan kunnanhallituksen on viipymättä julkaistava tieto tätä päätöstä koskevasta kuulutuksesta kuntalain 108 §:n mukaisesti. Tiedon kuulutuksen julkaisemisesta tulee olla nähtävillä vähintään sen ajan, jonka kuluessa päätökseen voi hakea muutosta valittamalla.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan. Valituskirjelmä on toimitettava korkeimpaan hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista eli viimeistään **9.10.2025**.

Valitusosoitus on liitteenä HallJK (01.20).

Hallinto-oikeuden kokoonpano

Asian ovat ratkaisseet lainoppineet hallinto-oikeustuomarit Janika Gummerus ja Päivi Kentala sekä tekniikan alan hallinto-oikeustuomari Martti Häikiö. Asian on esitellyt Päivi Kentala.

Tämä päätös on sähköisesti varmennettu hallinto-oikeuden asianhallintajärjestelmässä.

Jakelu**Päätös ja maksu**

Jyväseudun Sora Oy, oikeudenkäyntimaksu 270 euroa
(Oikaisuvaatimusohje ilmenee hallinto-oikeuden päätöksen oikeudenkäyntimaksua koskevasta liitteestä.)

Asiamies ja prosessiosoite:

Asianajotoimisto Norra Oy

Jäljennös maksutta

Laukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen

Laukaan kunnan terveydensuojeluviranomainen

Laukaan kunnanhallitus

Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus /
 Ympäristö ja luonnonvarat -vastuualue

Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto /
 Ympäristölupavastuualue

Alva-yhtiöt Oy

Suomen ympäristökeskus

Tuomioistuimen yhteystiedot

Vaasan hallinto-oikeus
 Korsholmanpuistikko 43, 4 krs (PL 204), 65101 Vaasa
 Sähköposti: vaasa.hao@oikeus.fi
 Puh.: 029 56 42780

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>

Henkilötietojen käsittelyyn ja tietosuojaan liittyvät tiedot ovat saatavilla
<https://oikeus.fi/hallintooikeudet/vaasanhallinto-oikeus/fi/>

VALITUSOSOITUS

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **korkeimpaan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Valitusluvan myöntämisen perusteet

Oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 111 §:n 1 momentin mukaan valituslupa on myönnettävä, jos:

- 1) lain soveltamisen kannalta muissa samanlaisissa tapauksissa tai oikeuskäytännön yhtenäisyyden vuoksi on tärkeitä saattaa asia korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi;
- 2) asian saattamiseen korkeimman hallinto-oikeuden ratkaistavaksi on erityistä aihetta asiassa tapahtuneen ilmeisen virheen vuoksi; tai
- 3) valitusluvan myöntämiseen on muu painava syy.

Valituslupa voidaan myöntää myös siten, että se koskee vain osaa muutoksenhaun kohteena olevasta hallinto-oikeuden päätöksestä.

Valitusaika

Hallinto-oikeuden päätös on annettu julkisella kuulutuksella. Päätös on julkaistu hallinto-oikeuden verkkosivuilla päivänä, joka ilmenee päätöksen ensimmäiseltä sivulta. Päätöksen katsotaan tulleen asianomaisen tietoon seitsemäntenä päivänä kuulutuksen julkaisemisajankohdasta. Valitus on tehtävä **30 päivän kuluessa** hallinto-oikeuden päätöksen tiedoksisaannista, sitä päivää lukuun ottamatta.

Valituksen sisältö

Valituksessa, johon on sisällytettävä valituslupahakemus, on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot mukaan lukien se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite); jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, on valituksessa mainittava myös tämän yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös)
- peruste, jolla valituslupaa pyydetään, sekä syyt, joiden vuoksi valitusluvan myöntämiseen on mainittu peruste
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset)
- vaatimusten perustelut
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Jos usea tekee valituksen yhdessä, voidaan joku heistä ilmoittaa yhdyshenkilöksi.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä

- hallinto-oikeuden päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, joka ei ole toiminut asiamiehenä asian aikaisemmassa käsittelyvaiheessa, ja joka ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Tämä koskee myös tilanteita, joissa valitus toimitetaan sähköisen asiointipalvelun kautta tai sähköpostitse. Valitus liitteineen voidaan toimittaa sähköisen asiointipalvelun kautta. Asiointipalvelun kautta toimitettua valitusta tai sähköpostitse toimitettua valitusta ei tarvitse toimittaa paperimuodossa. Asiakirjojen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: Korkein hallinto-oikeus
PL 180, 00131 Helsinki

Sähköposti: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki

Puhelin: 029 56 40200

Faksi: 029 56 40382

Aukioloaika: arkipäivisin klo 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköinen asiointipalvelu:
<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet#/>